

NAQQIUT

Siunnersuut 18. august 2022-imeersoq taarserpaa
(Siunnersuuteqartoq allanngorpoq, taassuma saniatigut allamik allanngortitsisoqanngilaq)

03. november 2022

UKA2022/65

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Nunatta kangiani aalisakkerfivinnut tulaassisussaatitaanermik piumasaqaateqalersitsisinnaaneq pillugu Naalakkersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq inatsisartunut UKA2023 nallertinnagu inatsisartunut agguaanneqassapput.

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaatitai)

Tunngavilersuut:

Kalallit nunatsinni aalisarneq oqaluttuarisaanitsinni nunatta karsianut aningaasanik isaatitsinnsinni pinngitsoorsinnaagu ullutsinni tamatta inatsisartuugutta, kommunimi ilaasortaagutta, atorfilittaagutta nunatsinni innuttaagutta ilisimaarilluinnarpalput. Tamanna nunatta takussutissakkut statistikkikut takuneqarsinnaavoq uppernarsineqarluni. Aalisakkat assigiinngitsut Kalaallit nunatta imartaaninngaaneersut avammut tunisagut ukiorpassuunngortunik millionilikaat amerlaqaat, ila amerlaqaat. Aamma Naalakkersuisunit inatsisartunillu arlaleriarujussuartunik aalisagartatta aningaasatigut isaatitsissutigineratigut assigiinngitsorpassuatigut kalaallit innuttaasa atorfissaqartitaat aallaavigalugit allanngortitserinerpassuit pinikuupput. Suli aamma ullutsinni periuseq tamanna ingerlajuarpoq aamma siunissami ingerlanneqartussajumaartoq qularnanngilaq.

Kalaallit Nunatta kitaa, tassa kujataa nunatta qeqqa kiisalu avannaa aalisarnikkut ukiorpassuarni pitsaasumik assigiinngitsorpassuatigut ineriartortinnejarsimavoq. Taamatut ineriartortitsisimanek innuttaasunik pitsaaqquteqarsimaqaaq suliffissaqartitsiniarneq aningaasatigut inuuniuteqarneq eqqaarsaatigalugu. Politikkikummi Innuttaasut suliffissaqartuarnissaannik anguniagaqartuarnissaq pingaernerpaajuaannartussaavoq.

Kalaallit nunatta kangia (tunumi) taaneqartartartoq eqqarsaatigalugu ukiorpassuarnik aalisarnikkut kinguussaaqqanera ersarissumik oqaatigineqarsinnaavoq. Qularnanngitsumik qangarsuaaniilli ukiulernerani sikorsuit annertoorujussuullutik takkuttarnerat peqqutit ilagilluinnartarsimassavaat taamatut ineriartornissaagaluamik aporfiutitsisimasnerannik. Kiisalu aamma angallatit sikuunut akiuussinnaangitsut pigineqannginnerat aporfiit ilagisimassagunarpaat. Kisiannili massakkut aalisariuteqarnikkut inerisimassususeq kalaallit nunatsinni allanngornikuuvvoq aammalu silaannaq allanngornikooqaaq.

Massakkut nunatta inissisimanera eqqarsaatigalugu naalakkersuinikkut tulaassuisussaatitaaneq aalisakkanik piumasaqaataalernikuuvvoq angallatinik assigiinngitsunik. Kalaallit nunatta kujataani

imartami NAFO 1F saarullinniarnermi pisat aalisakkerivinnut tunitsivinnut tulaanneqarnissaannik piumasaqaataalernikuuvoq. Maniitsumi 1500 tonsit qaleraliit tulaanneqarnissaannik qullersat piumasaqalernikuupput. Kiisalu aamma sineriammi tunitsivinni tulaassuisussaatitaaneq piumasaqaataalernikuulluni.

Tassa nunami innuttaasut suliffissaqartuarnissaanik pingaartitsiuarnermik illersuinerup tunngavigalugu qullersat aalajangiussaqarnikuupput. Massakkullu piffissanngorpoq tunumi tulaassuisussaatitaanermik piumasaqarnissamik iliuuseqartoqarnissaa.

Taamaaliortoqarneratigut ukiorpassuarnik tunumi suliffissaaleqineq tusartuagarpus/si appariartortinnejarnissaanik aqqutissiuteqataaffigissagaluarparput.

Ullutsinnimi nalinginnaasunngornikuovoq tunuminngaaniit kalaallit nunatta avaannaanut tunitsivinnut suliartortitsisarneq piffimmik sivilsungaatsiartumik.

Ukiorpassuanngortunik tunumi suliffissaaleqiarneq annertooq atuuttuarneratigut naatsorsuutigaara ilissi malinnaalluarnikuususi tamasuma malitsigisaani inuit assigiinngitsorpassuatigut ajornartorsiutinik kingunerlutsinnejartarnerannik kinguneqartitsisartoq ilisimaarilernikuugissi. Suliffissaaleqiarnerummi illoqarfik pitsaasup tungaanut ineriaartortussaagaluaq kingunerisarpa unittoortitsinermik, innuttaasunillu najuinnarnejarnissaminik naggataatigut apeqquserneqalertarluni. Soorlu massakkut 2022-mi kalaallit nunatsinni 57.000-ni innuttalimmi tunumi 3.500-nnaat najugaqarput.

Tunumi kingoqqinikuusorpassuit qallunaat nunaannut kalaallit nunaata kitaanullu nutsernikorpassuupput, illoqarfimmut allamut nutsernerminni ilaatigut eqartumik illoqarfimminnik ineriaartorneq peqqutigisarpaat suliffissaqartanginnerlu aamma taamatut peqqutaqataasartorujussusutut tunngavilersuugisarlugu.

Taamaammat massakkut siunnersuutigisara neriuuteqarfigisorujussuuvara inatsisartuni ilalernejartuarumaartoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Ukiup affaanik sulisumik sulisitsineq, kr. 250.000 missiliorlugu

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:
Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Soqanngilaq